

Al cap d'uns quants dies, Fustov i jo vam anar junts un vespre a casa del senyor Ratsch. Vivia en una casa de fusta, amb un pati gran i un bon jardí, al carreró Krivoi, a tocar del bulevard Pretxistenski. Ens va rebre al vestíbul, i ens saludà amb la seva estrepitosa rialla i la gatzara habitual, i de seguida ens va fer passar al saló, on em va presentar una dama robusta amb un vestit de camellot força cenyit: la seva esposa, Eleonora Kàrpovna. En la seva primera joventut, l'Eleonora Kàrpovna sens dubte es devia distingir per allò que els francesos, vés a saber per què, en diuen «la bellesa del diable», és a dir, la frescor; però quan la vaig conèixer involuntàriament em va fer pensar en un bon tros de carn de bou exposat a la neta taula de marbre del carnisser. He fet servir a posta la paraula «neta»: no tan sols la mestressa de casa semblava un model de netedat, sinó que tot al seu voltant, tot a la casa, brillava i resplendia; tot es-

tava raspallat, planxat i rentat amb sabó; a la taula rodona el samovar lluia com brasa; les cortines de les finestres, els tovallons cruixien de tan emmidonats, igual que els vestits i les camisoles de les quatre criatures del senyor Ratsch, allà asseguts, robustos, rabassuts i ben alimentats, amb una retirada a la mare més que considerable: les cares tosques i fermes, rínxols a les temples i els dits bastos i vermells. Tots quatre tenien el nas una mica aixafat, camús, els llavis grossos com si estiguessin inflats i els ulls menuts de color gris clar.

—Aquí tenen la meva guàrdia! —exclamà el senyor Ratsch, tot posant la seva mà feixuga al cap de les criatures successivament—. En Kólia, l'Ólia, en Saixka i la Maixka! Tenen vuit, set, quatre anys i la petita n'ha fet dos! Ha, ha, ha! Com bé poden veure, la dona i jo no ens estem de braços plegats. Oi, Eleonora Kàrpovna!

—Sempre dius unes coses... —replicà l'Eleonora Kàrpovna, i es va girar.

—I a tots aquests xisclaires els ha posat noms ben russos! —proseguí el senyor Ratsch—. Al final, ja ho veuran, encara els farà batejar per la religió grega!

Per Déu! Tinc una esclava de cap a peus, que se m'emporti el diable, malgrat la seva sang germànica! ¿Què, Eleonora Kàrpovna, no ets tota una esclava?

L'Eleonora Kàrpovna es va molestar.

—Sóc dona d'un conseller de cort, això és el que sóc! I, per tant, una dama russa, i tot el que ara puguis dir...

—Ja veuen com s'estima Rússia, senzillament fatal! —la va interrompre l'Ivan Demiànitx—. Igual que un terratrèmol, ha, ha!

—¿I què? —continuà l'Eleonora Kàrpovna—. I és clar que m'estimo Rússia, perquè ¿on hauria pogut gaudir d'un títol de noblesa? I no són els meus fills també nobles, ara? Kólia, *sitze ruhig mit den Füßen!*⁶

Ratsch li va fer un gest amb la mà.

—Au, va, calma't, princesa Sumbeka!⁷ ¿On és ara el «noble» Víktor? Segurament rondant per on li

6. «Kólia, para de bellugar els peus!»

7. Esposa del darrer khan dels Nogai, abans de ser raptada per Ivan el Terrible. Segons la llegenda, la torre d'Ivan es va construir per desig d'ella, que la volia més alta que cap de les de Kazan; quan estigué acabada es va llançar al buit des de dalt. El 1832 s'estrenà a Sant Petersburg un ballet sobre el tema.

rota! Ja toparà, ja, amb algun inspector! I sabrà com les gasten! *Das ist ein Bummler, der Fiktor!*⁸

—*Dem Fiktor kann ich nicht kommandieren*, Ivan Demiànitx. *Sie wissen wohl!*⁹ —remugà l'Eleonora Kàrpovna.

Vaig donar un cop d'ull a Fustov, per mirar si al final descobria per quin motiu freqüentava ell aquella mena de gent... Però en aquell moment entrà a l'habitació una noia alta amb un vestit negre, era la filla gran del senyor Ratsch, de qui m'havia parlat Fustov... I vaig entendre la causa de les freqüents visites del meu amic.

8. «En Víktor és un dròpol.»

9. «No li puc donar ordres a en Víktor, prou que ho saps!»